

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

แตงกวา

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพันธุศาสตร์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
รายส์ปาดาร์ที่ ๑
ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cucumis sativus* L.

ชื่อวงศ์ CUCURBITACEAE

แตงกวาเป็นพืชผักตระกูลเดียวกับแตงโม บวบ ฟักทองมะระและน้ำเต้า แตงกวามีน้ำเป็นองค์ประกอบถึงร้อยละ 96 จึงมีคุณสมบัติแก้กระหาย และเพิ่มความชุ่มชื้น และช่วยการกำจัดของเสียตกค้างในร่างกาย นิยมปลูกเพื่อใช้ผลเป็นอาหาร มีอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว 40-60 วันแตงกวาสามารถนำไปปรุงอาหารได้มากมายหลายชนิดเช่น แกงจืด ผัด กินกับน้ำพริก หรืออาจแปรรูปเป็นแตงกวาดอง

แตงกวา มีถิ่นกำเนิดทางภาคเหนือของประเทศไทย มีความใกล้ชิดกับแตงพันธุ์ป่า ชื่อ *Cucumis hardwickii* Royle มีการบันทึกประวัติการปลูกมากกว่า 3,000 ปี และมีการปลูกในประเทศแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยนำผ่านเอเชียกลางและตอนเหนือของทวีปแอฟริกา ในศตวรรษที่ 6 ได้นำไปปลูกในประเทศจีน โดยสันนิษฐานว่าได้นำเข้าประเทศจีน 2 ทาง คือ เส้นทางสายไหม โดยผ่านประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พม่า ไทย ลาว ไปสู่ทางภาคใต้ของประเทศจีน ในศตวรรษที่ 9-14 ได้นำไปปลูกในทวีปยุโรป ได้รับการพัฒนาพันธุ์ให้เหมาะสมต่อการปลูกได้ในโรงเรือน ศตวรรษที่ 15-16 ได้นำไปปลูกในทวีปอเมริกากลางและอเมริกาเหนือ และได้รับการพัฒนาพันธุ์อย่างมาก ในประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 ปัจจุบันแตงกวาเป็นผักที่นิยมบริโภคทั่วโลก ทั้งในสภาพการบริโภคสดและแปรรูป

การจำแนกแตงกวาที่ปลูกในประเทศไทย ตามประโยชน์การใช้สอย แบ่งได้ดังนี้

1. พันธุ์สำหรับรับประทานสด

ผลมีรูปร่างทรงกระบอก หัวท้ายมน แบ่งตามขนาดของผล ดังนี้

- แตงผลยาว รู้จักกันในชื่อแตงร้าน มีความยาวผลอย่างน้อย 1.5 เซนติเมตร ความกว้างยาวมากกว่า 2.5 เซนติเมตร ส่วนใหญ่จะมีเนื้อหนา ใส้แคบ

2. พันธุ์อุตสาหกรรม

เป็นพันธุ์ที่มีเนื้อหนา ใส้เล็ก บางพันธุ์ก็ไม่มีใส้ เปลือกสีเขียวเข้ม เมื่อนำไปดองจะคงรูปร่างได้ดีไม่เหี่ยวยุบ มักเป็นแตงกวาลูกผสม แบ่งตามขนาดได้ดังนี้

- แตงผลยาว เป็นแตงชนิดที่ทำแตงดองของญี่ปุ่นและจีน ผลมีความยาว 20-30 เซนติเมตร มีความกว้างผล

1.0-5.1 เซนติเมตร มีเนื้อหนา ใส้แคบ ผลมักใช้ดองโดยมีการใช้น้ำปรุงรสด้วย ส่วนผสมของซีอิ๊ว

- แตงผลสั้น รู้จักกันในชื่อแตงกวา มีความยาวผล 8-12 เซนติเมตร ความกว้างผลมากกว่า 2.5 เซนติเมตร ส่วนใหญ่จะมีเนื้อใส้กว้าง

- แตงผลสั้น เป็นแตงชนิดที่ใช้ทำแตงดองของสหรัฐอเมริกาและยุโรป ผลมีความยาว 8-12 เซนติเมตร มีความยาวผล 1.0-5.1 เซนติเมตร เนื้อหนาและแน่นใส้แคบ ผิวสีเขียวเข้มตลอด

